

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
3 Пж 735/20
13.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Младена Николића, председника већа, судије Светлане Ђуровић и судије Александре Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА ПР „.....“,, чији је пуномоћник Вујица Петковић, адвокат из, против туженог „.....“, Огранак, бр., чији је пуномоћник Јелена Келечевећ, адвокат из, ради дуга, вредност предмета спора 320.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављена против пресуде Привредног суда у Београду П 883/19 од 21.11.2019. године, у седници већа одржаној дана 13.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

І ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 883/19 од 21.11.2019. године у делу става II изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 320.000,00 динара са законском затезном каматом на износ од 75.000,00 динара почев од 11.04.2018. године па до исплате, на износ од 75.000,00 динара почев од 11.04.2018. године па до исплате, на износ од 27.500,00 динара почев од 11.04.2018. године па до исплате, на износ од 2.500,00 динара почев од 11.04.2018. године па до исплате, на износ од 75.000,00 динара почев од 11.05.2018. године па до исплате, на износ од 65.000,00 динара почев од 08.10.2018. године па до исплате и износ од 40.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчаних обавеза, и у ставу III изреке.

II ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА жалба туженог, па се **ПРЕИНАЧАВА** наведена пресуда у делу става II изреке којим тужени обавезан да тужиоцу плати износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчаних обавеза и **ПРЕСУЂУЈЕ**:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчаних обавеза.

III ОДБИЈА СЕ захтев туженог за исплату трошкова жалбеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом Привредног суда у Београду П 883/19 од 21.11.2019. године ставом I укинута су решења о извршењу Привредног суда у Нишу ИИВ 1893/19 од 19.12.2018. године и ИИВ 1737/18 од 26.12.2018. године и ИИВ 1739/18 од 26.12.2018. године. Ставом II обавезан је тужени да тужиоцу на име дуга исплати износ од 320.000,00 динара са законском затезном каматом, и то: на износ од 75.000,00 динара почев од 11.04.2018. године до исплате, на износ од 75.000,00 динара почев од 11.04.2018. године

до исплате, на износ од 27.500,00 динара почев од 11.04.2018. године до исплате, на износ од 2.500,00 динара почев од 11.04.2018. године до исплате, на износ од 75.000,00 динара почев од 11.05.2018. године до исплате, на износ од 65.000,00 динара почев од 08.10.2018. године до исплате, као и износ од 60.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњењу новчаних обавеза, све у року од осам дана од достављања преписа пресуде. Ставом III обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 150.866,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате.

Жалбу је благовремено изјавио тужени против става II и III изреке због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, те је истакао да је пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку јер је тужени огранак страног правног лица, те не може бити странка у поступку јер нема својство правног лица. Даље је навео да првостепени суд није правилно применио одредбу члана 352. став 2. Закона о парничном поступку обзиром да првостепени суд није објавио пресуду. Такође је навео да је првостепена пресуда захваћена и битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку јер је изрека пресуде неразумљива, противречи сама себи и разлозима пресуде односно пресуда уопште нема разлоге и у њој нису наведени разлози о битним чињеницама. Даље је навео да је нејасно зашто првостепени суд усваја тужбени захтев на име накнаде у кашњењу у испуњавању новчаних обавеза на износ од 60.000,00 динара имајући у виду да је покретањем више поступака извршења извршни поверилац потраживао за сваки поступак појединачни износ од 20.000,00 динара, те како је суд спојио расправљање по три предлога за извршење нејасан је закључак суда да тужиоцу припада наведена накнада у троструко већем износу. Такође оспорио је и одлуку о трошковима поступка из разлога што првостепени суд није образложио због чега је тужиоцу досудио на име трошкова извршног поступка износ од укупно 33.366,00 динара и нејасан је закључак првостепеног суда да тужиоцу припадају трошкови на име састава шест образложених поднесака јер у односу на наведени трошак не постоји образложење о којим се поднесцима ради и зашто их првостепени суд сматра нужним и неопходним трошком за вођење парнице. Предложио је да Привредни апелациони суд усвоји жалбу туженог и укине побијану пресуду и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или исту преиначи и одбије тужбени захтев. Трошкове жалбеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у делу става II изреке за износ од 320.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом на износ од 75.000,00 динара почев од 11.04.2018. године, на износ од 27.500,00 динара почев од 11.04.2018. године, на износ од 2.500,00 динара почев од 11.04.2018. године, на износ од 75.000,00 динара почев од 11.05.2018. године и на износ од 65.000,00 динара почев од 08.10.2018. године па до исплате као и за износ од 40.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчаних обавеза, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог неоснована.

У поступку доношења првостепене пресуде у овом делу није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку на које Привредни апелациони суд води рачуна по службеној дужности. Првостепена пресуда није захваћена битном повредом одредаба поступка из тачке 9. наведеног члана имајући у виду да је као тужени означен и учествовао „.....“, Огранак, те су неосновани жалбени наводи да је као тужени означен огранак привредног друштва из

Првостепена пресуда у побијаном делу није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, с

обзиром да је првостепени суд дао јасне и довољне разлоге за своју одлуку, изрека пресуде је јасна и није противречна образложењу, нити су разлози о битним чињеницама супротни изведеним доказима. Стога првостепена пресуда нема недостатака због којих се њена правилност не би могла испитати.

Према чињеничном стању утврђеном од стране првостепеног суда захтев тужиоца односи се на плаћање рачуна по основу пружених услуга од стране тужиоца, а након извршеног вештачења тужилац је тужбени захтев прецизирао на износ од 320.000,00 динара са законском затезном каматом као и износ од 60.000,00 динара на име кашњења у испуњењу новчаних обавеза, имајући у виду да је током поступка извршено спајање укупно три парнице према три поднета предлога за извршење.

У првостепеном поступку утврђено је да су парничне странке биле у пословном односу на основу кога је тужилац фактурисао туженом рачуне за пружене услуге, а након обављеног вештачења које је прихваћено од стране суда и парничних странака утврђено је да је према аналитичким картицама тужиоца и туженог, тужени у периоду од 01.01.2017. године па до 28.08.2019. године на рачун тужиоца уплатио укупан износ од 2.188.364,51 динар, па се при уплатама износа од 1.963.364,51 динар није позивао на број рачуна који том приликом плаћа па је тужилац наведеним уплатама затварао прву доспелу обавезу односно рачуне из 2017. године, а укупно потраживање тужиоца према туженом на дан 28.08.2019. године износи 320.000,00 динара са законском затезном каматом на појединачне износе које је вештак приказала у свом налазу.

Приликом одлучивања првостепени суд имао је у виду навод туженог да је уплатом од 700.000,00 динара који је извршио 19.11.2018. године платио спорни дуг, али је из налаза и мишљења судског вештака утврдио да је тужени приликом уплате од 700.000,00 динара 19.11.2018. године није се позвао на број рачуна који жели да измири, те како је тужилац овом уплатом затварао најстарије доспеле уплате, првостепени суд је утврдио да тужени своју обавезу исплату дугованог износа није извршио те је примењујући одредбе члана 312. и 277. Закона о облигационим односима и одредбе члана 5. став 1. Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, усвојио тужбени захтев за износ дуга од 320.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом и 60.000,00 динара на име накнаде за кашњење у новчаним трансакцијама.

Првостепени суд усваја захтев за накнаду у износу од 20.000,00 динара с обзиром да је тужилац поднео три предлога за извршење на основу веродостојне исправе и за сваки предлог потраживао је по 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење против којих је тужени у својству извршног дужника изјавио приговоре, те су предмети достављени парничном одељењу истог суда. Након тога првостепени суд је спојио ради једновременог расправљања и одлучивања укупно три предмета по предлозима за извршење.

Првостепени суд је примењујући одредбе Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама утврдио да тужилац има право на накнаду по сваком предлогу те извршење којих је укупно било три, те да за сваки предлог припада му по 20.000,00 динара на име накнаде. Овакав став првостепеног суда не може се у потпуности прихватити.

Ово из разлога што су странке уговором засновале облигациони однос и на њега се примењују основна начела облигационог права и начело забране злоупотребе права сходно члану 13. Закона о облигационим односима. Овом одредбом прописано је да је забрањено вршење права из облигационих односа противно циљу због кога је то право законом установљено или признато.

Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, прописана је јединствена накнада за кашњење у износу од 20.000,00 динара на коју

поверилац има право без обзира на висину главног дуга. Такође ова накнада према члану 1. цитираног закона прописана је са циљем да се спречи неизмирење новчаних обавеза у року у односима између привредних субјеката.

У конкретном случају поднета су укупно три предлога за извршење на основу веродостојне исправе, а ради се о рачунима који су испостављени по основу пружених услуга смештаја за туженог. При томе предметни предлози поднети су пред истим судом и један предлог за извршење на износ од 65.000,00 динара поднет је по рачуну који је испостављен за извршене услуге смештаја у периоду од 01.09. до 27.09.2018. године док су остала два предлога поднета за континуирано пружање услуга у периоду од 02.03. па до 01.05.2018. године и то један предлог поднет је 27.11.2018. године за рачун на износ од 75.000,00 динара, за услуге извршене од 02.03. до 01.04.2018. године, други предлог поднет је истог дана 27.11.2018. године за рачуне бр. 30/18 на износ од 27.500,00 динара, рачун бр. 31/18 на износ од 2.500,00 динара, рачун бр. 33/18 на износ од 75.000,00 динара, а за услуге које су у континуитету пружене за период од 02.03. до 01.05.2018. године. При томе, извршни поверилац односно тужилац поднео је за ове рачуне који су издати за континуирано пружање услуга укупно два предлога за извршење и за сваки од ових предлога, накнаду за кашњење, те је основни разлог стицања имовинске користи и ако се ради о континуираном пружању услуга из истог уговорног односа и то не само ради наплате главног дуга и камате већ и накнаде у кашњењу. Стога је за ове рачуне извршни поверилац односно тужилац могао поднети један предлог за извршење са захтевом за исплату једне накнаде за кашњење у износу од 20.000,00 динара. На описани начин нарушава се начело једнакости узајамних давања прописан чланом 15. Закона о облигационим односима и у конкретном случају првостепени суд морао је да спречи злоупотребу и то на тај начин што неће досудити укупно три накнаде већ је тужилац могао обзиром да се по два предлога за извршење ради о рачунима за континуирано пружање услуга да поднесе један предлог за извршење ради се о истом пословном односу и у таквој ситуацији своје потраживање остварити вођењем једног извршног поступка за два предлога за извршење, те је стога и неоснован захтев за накнаду у износу од 20.000,00 динара.

Овакво становиште Привредног апелационог суда је у складу са израженом одлуком Врховног касационог суда Прев 559/18 од 11.04.2019. године у којој је суд у обавези да сваку злоупотребу права спречи и онемогући.

Из списка предмета произилази да су поднети предлози за извршење и то за пружене услуге у континуитету почев од 01.03. до 01.05.2018. године да су предлози поднети истог дана, а да је трећи предлог за извршење поднет 17.12.2018. године за услуге које су пружене у периоду од 01.09. до 27.09.2018. године, а по рачуну на износ од 65.000,00 динара и за који је правилно првостепени суд досудио износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење јер се не ради о континуираној услузи већ је услуга пружена касније, те би тужиоцу укупно припало 40.000,00 динара на име накнаде за кашњење, а неосновано је потраживао још 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење имајући у виду напред утврђен континуитет пружања услуга. На основу наведеног Привредни апелациони суд је преиначио првостепену пресуду у делу става два изреке за износ накнаде за кашњење и одбио захтев за износ од 20.000,00 динара.

На основу изнетог сходно члану 394. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу II изреке.

Испитујући ожалбену одлуку у ставу III изреке којом је одлучено о трошковима парничног поступка у смислу одредбе члана 402. у вези члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог неоснована.

Правилно је првостепени суд утврдио трошкове парничног поступка, који припадају тужиоцу, правилно примењујући одредбе члана 153., 154. и 163. Закона о

парничном поступку уз правилну примену Адвокатске и Таксене тарифе. Приликом одлучивања другостепени суд је имао у виду навод жалбе да првостепени суд није образложио трошкове извршења и трошкове за образложене поднеске које је досудио, па је нашао да је овај навод неоснован и без утицаја на другачије одлучивање. Ово из разлога што је првостепени суд правилно досудио тужиоцу трошкове извршења одређена решењима о извршењу, а такође из списка предмета произилази да је тужилац имао трошак за састав шест образложених поднесака пре спајања предмета, и то у сваком предмету доставио укупно по два образложена поднеска од стране адвоката који су сходно члану 153. били нужни за вођење поступка обзиром да је једним поднеском тужилац поступао по налогу извршног суда, а другим поднеском изјашњавао се на приговор поднет од стране извршног дужника овде туженог.

Стога се жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу законитост и правилност првостепене одлуке о трошковима поступка.

Стога је Привредни апелациони суд применом одредбе члана 401. тачка 2. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу I изреке.

Како је тужени успео незнатно у жалбеном поступку то му не припадају ни трошкови жалбеног поступка.

На основу свега изнетог одлучено је као у изреци.

СБ/СС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Младен Николић,с.р.

За тачност отправка